

- c) Pravila kretanja i/ili vožnje na operativnim površinama i za vrijeme približavanja zrakoplovu (Airsides Driver Training);
- d) Siguran prijevoz opasnih materija (Dangerous Goods Training);
- e) Granice ljudske sposobnosti, održavanje kondicije i timski rad (samo praktična vježba).

Navedeni predmeti odnose se na stručno osoblje koje obavlja poslove prihvata i otpreme, poslove protivpožarne zaštite zrakoplova i aerodroma, poslove snabdijevanja zrakoplova gorivom i mazivom i ostale poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe."

Član 24.

Ovlašteni centri za osposobljavanje i stručna lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa dužni su, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Izmjene i dopune Pravilnika o stručnom osposobljavanju, potvrdama i odobrenjima stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu, da usklade svoj rad sa ovim odredbama.

Član 25.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 8 (osam) dana od dana donošenja, a objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-286-1/15
26. marta 2015. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Dorđe Ratkovića, s. r.

233

Temeljem članka 16. i 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i članka 14. stavak (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni ravnatelj Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O UVJETIMA KOJE MORAJU UDOVOLJAVATI OPERATORI ZRAKOPLOVA, OSOBLJE I ORGANIZACIJE UKLJUČENI U ODRŽAVANJE I VOĐENJE KONTINUIRANE PLOVIDBENOSTI EASA ZRAKOPLOVA TIJEKOM KORIŠTENJA U POSEBNIM AKTIVNOSTIMA

Članak 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom se propisuju zahtjevi koje moraju udovoljavati operatori zrakoplova, osoblje i organizacije uključeni u održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti EASA zrakoplova upisanih u Registar civilnih zrakoplova Bosne i Hercegovine tijekom korištenja tih zrakoplova u posebnim aktivnostima.

Članak 2.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **EASA zrakoplov:** Zrakoplov za koji se smatra da ima EASA važeći certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa i za koje je inicijalno izdano Uvjerenje o plovidbenosti na obrascu EASA Form 25, odnosno, Ograničeno uvjerenje o plovidbenosti na obrascu EASA Form 24.
- b) **Posebne aktivnosti:** Aktivnosti navedene u članku 1. stavak 2. točka (a) Pravilnika o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa: vojne, carinske i policijske aktivnosti, aktivnosti

potrage i spašavanja, protupožarne aktivnosti, aktivnosti obalne straže ili slične djelatnosti i službe.

- c) **Certifikat:** bilo koji oblik priznanja da je aeronautički proizvod, dio i uređaj, organizacija ili osoba sukladna primjenjivim zahtjevima, uključivši odredbe ovoga pravilnika.
- d) **EASA:** Europska agencija za sigurnost zračnog prometa.
- e) **Operator:** Fizička ili pravna osoba koja zrakoplov koristi za obavljanje posebnih aktivnosti.

Članak 3.

(Primjenjivi zahtjevi)

Na održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova tijekom korištenja EASA zrakoplova u posebnim aktivnostima, primjenjuje se Pravilnik o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.

Članak 4.

(Nadležno tijelo)

Za nadzor primjene ovoga pravilnika nadležno tijelo je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BHDCA).

Članak 5.

(Valjanost certifikata)

Certifikati izdani zrakoplovima sukladno Pravilniku o certifikaciji zrakoplova, projektnih i proizvodnih organizacija ili Pravilniku o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima prije njihova korištenja u posebnim aktivnostima, a tijekom korištenja zrakoplova u posebnim aktivnostima, smatraju se isključivo nacionalnim certifikatima izdanima sukladno odredbama ovoga pravilnika.

Članak 6.

(Obveze operatora zrakoplova)

- (1) Operator zrakoplova mora osigurati da u svakome trenutku iz knjižice zrakoplova bude jasno vidljivo da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima.
- (2) Ako se zrakoplov u posebnim aktivnostima koristi povremeno, operator zrakoplova mora osigurati da svaki početak i kraj tih aktivnosti bude zabilježen u knjižicu zrakoplova.
- (3) Prije početka aktivnosti, koje nisu posebne aktivnosti, operator zrakoplova mora osigurati putem odgovarajuće odobrene organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti da zrakoplov udovoljava zahtjevima Dijela M Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima, te udovoljavanje tim zahtjevima mora potvrditi upisom u knjižicu zrakoplova.

Članak 7.

(Kontinuirana plovidbenost zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima)

- (1) Organizacija odobrena za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova sukladno Dijelu M Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima može voditi kontinuiranu plovidbenost zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima ako od BHDCA ishodi odobrenje dodatka organizacijskog priručnika u kojem su opisani postupci specifični za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova sukladno ovom pravilniku.

- (2) Organizacija odobrena za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima mora se, tijekom vođenja kontinuirane plovidbenosti tih zrakoplova, pridržavati postupaka opisanih u organizacijskom priručniku, osim ukoliko je drugačije opisano specifičnim postupcima u dodatku priručnika.
- (3) Dodatak organizacijskog priručnika mora sadržavati:
- izjavu odgovorne osobe organizacije da Dodatak nije dio organizacijskog priručnika, te da se Dodatak odnosi samo na postupke sa zrakoplovima tijekom korištenja u posebnim aktivnostima;
  - postupak kojim se osigurava da uvjerenje o vraćanju zrakoplova u uporabu tijekom korištenja u posebnim aktivnostima bude kao što je propisan ovim pravilnikom;
  - postupak za utvrđivanje da li zrakoplov udovoljava zahtjevima Dijela M Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima prije korištenja u aktivnostima koje nisu posebne aktivnosti;
  - postupak za evidenciju da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima;
  - postupak za evidenciju svakog početka i kraja korištenja u posebnim aktivnostima; i
  - ostale postupke koji se razlikuju od postupaka odobrenih u organizacijskom priručniku.

Članak 8.

(Održavanje zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima)

- Uvjerenje o vraćanju u uporabu zrakoplova nakon radova održavanja, a tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, izdaje organizacija ili osoba, odgovarajuće odobrena sukladno Pravilniku o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.
- Uvjerenje o vraćanju u uporabu zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima se izdaje na način propisan Pravilnikom o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima, uz iznimku izjave u uvjerenju o vraćanju u uporabu koja treba glasiti:
"Potvrđuje se da su u ovoj potvrdi o vraćanju zrakoplova u uporabu navedeni radovi obavljani sukladno Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati operatori zrakoplova, osoblje i organizacije uključeni u održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti EASA zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, osim ako nije drugačije specificirano, i da se u odnosu na te radove zrakoplov smatra spremnim za vraćanje u uporabu."
ili u slučaju da se izdaje na engleskom jeziku:
"Certifies that the work specified except as otherwise specified was carried out in accordance with 'Regulation on conditions to be met by operators, personnel and organizations involved in the maintenance and continuing airworthiness management of EASA aircraft while used in the specific state activities' and in respect to that work the aircraft is considered ready for release to service."
- Organizacija odobrena za održavanje zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, mora se tijekom održavanja tih zrakoplova pridržavati postupaka opisanih u organizacijskom priručniku, osim ukoliko je drugačije opisano specifičnim postupcima u dodatku priručnika.

- (4) Dodatak organizacijskog priručnika mora sadržavati:
- izjavu odgovorne osobe organizacije da dodatak nije dio organizacijskog priručnika, te da se dodatak odnosi samo na postupke sa zrakoplovima tijekom korištenja u posebnim aktivnostima;
  - postupak za osiguravanje da uvjerenje o vraćanju zrakoplova u uporabu tijekom korištenja u posebnim aktivnostima bude kao što je propisan ovim pravilnikom;
  - postupak za prepoznavanje da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima;
  - postupak za prepoznavanje svakog početka i kraja korištenja u posebnim aktivnostima; i
  - ostale postupke koji se razlikuju od postupaka odobrenih u organizacijskom priručniku.

Članak 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu šest mjeseci od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-287-1/15
26. ožujka 2015. godine
Banja Luka

Generalni ravnatelj
Dorđe Ratkovića, v. r.

На основу члана 16. и 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09) и члана 14. став (1) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 39/09), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ЗАДОВОЉАВАТИ ОПЕРАТОРИ ВАЗДУХОПЛОВА, ОСОБЉЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ УКЉУЧЕНИ У ОДРЖАВАЊЕ И ВОЂЕЊЕ КОНТИНУИРАНЕ ПЛОВИДБЕНОСТИ EASA ВАЗДУХОПЛОВА ТОКОМ КОРИШЋЕЊА У ПОСЕБНИМ АКТИВНОСТИМА

Члан 1.

(Предмет)

Овим правилником се прописују захтјеви које морају задовољавати оператори ваздухоплова, особље и организације укључени у одржавање и вођење континуиране пловидбености EASA ваздухоплова уписаних у Регистар цивилних ваздухоплова Босне и Херцеговине током коришћења тих ваздухоплова у посебним активностима.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се користе у овом правилнику имају сљедеће значење:

- EASA ваздухоплов:** Ваздухоплов за који се сматра да има EASA важећи сертификат типа или ограничени сертификат типа и за које је иницијално издато Увјерење о пловидбености на обрасцу EASA Form 25, односно, Ограничено увјерење о пловидбености на обрасцу EASA Form 24.
- Посебне активности:** Активности наведене у члану 1. став 2. тачка (а) Правилника о заједничким правилима у подручју цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбједност ваздушног саобраћаја: војне, царинске и полицијске активности, активности потраге и спасавања, противпожарне активности, актив-